

A kollégákat esetleg sértené egy felsorolás tantárgyuk azon anyagrészeiről, amelyek kapcsolódnak a vetélkedő témájához. Az viszont remélhető, hogy örülnek egy irodalomjegyzéknek, amiből ajánlhatnak tanítványaiknak a felkészüléshez.

- Antal Zoltán–Wiegand Győző*: Atom – energetika ma és holnap. Kossuth Könyvkiadó, 1982.
Balázs Lóránt: A kémiai folyamatok energetikai alapjai. Tankönyvkiadó, 1979.
Bitó János–Sinka József: Jövők kulcsa az energia. Kossuth Könyvkiadó, 1973.
Az energia. A tudomány csodái sorozat. Műszaki Könyvkiadó, 1977.
Fazekas Mátyás: Felépült a világ legnagyobb vízierőműve. Föld és Ég, 1983. 5. sz. 154–155. old.
Fodor L. István: Napenergia. Hőtároló sós tavak. Élet és Tudomány, 1982. 31. sz. 971–973. old.
Helmüt Lindner: Atomenergia. Gondolat Zsebkönyvek, 1975.
Juhász Árpád: A kőolaj nyomában. Gondolat Zsebkönyvek, 1979.
Kiss Eszter: Röviden a biogázról. Természet Világa, 1983. 6. sz. 272–273. old.
Nagy Géznéné: Tankolj napraforgóolajat! Az Élet és Tudomány Kalendáriuma, 1982. 264–268. old.
Nyerges Pál: A paksi atomerőmű. Az indítás. Élet és Tudomány, 1982. 50. sz. 1576–1579. old.
Opitzer Károly: Napenergiából – meleg víz. Az Élet és Tudomány Kalendáriuma, 1982. 238–243. old.
Széky Pál: Korunk környezetbiológiája. Tankönyvkiadó, 1977.
Tóth Eszter–Holics László–Marx György: Atomközelség. Gondolat Könyvkiadó, 1981.
Vajda György: Energia és társadalom. Akadémiai Kiadó, 1975.
Wiegand Győző: Az energetika helyzete. Föld és Ég, 1983. 1. sz. 9–13. old.
Wiegand Győző: Energia ésszerűbben – mindannyiunk ügye. Élet és Tudomány, 1982. 5. sz. 131–132. old.
Wilson, M.: Az energia. Móra Könyvkiadó, 1977.
Virágh Elemér: Az atomenergetika jelene és (pillanatnyi) jövője. Természet Világa, 1982. 2. sz. 50–53. old.
-

HEGEDŰS ANDRÁSNÉ–MILASSIN JUDIT
Szeged

Játékfoglalkozások anyaga 1—2. osztályos napközis csoportok számára

I. OSZTÁLY

Szeptember

1. hét Óvodai énekes- és körjátékok:
Mít játszunk, lányok? (Karlóczainé 369. o., Az iskolára előkészítő foglalkozások vezetése 264. o.)
Süssünk, süssünk (Karlóczainé 370. o.)
Ha én cica volnék (Ének-zene az óvodában 101. o., Az iskolára előkészítő fogl. vezetése 264. o.)
2. hét Menetelő ritmusjáték: Aki nem lép egyszerre...
Tekeredik a kígyó (Ünnepigéző 173. o., Magyar népi gyermekjátékok 62. o., Ének-zene az óvodában 102. o.)
Futójáték: Bent a bárány (Karlóczainé 86. o.)
3. hét Énekes játék: Cirmos cica, jaj
(Ének-zene az óvodában 103. o., Az iskolára előkészítő fogl. vezetése 265. o.)
Labdajáték: Egy előre (Szedem szép... 175. o.)
Sántaiskola (Bújj, bújj, zöldág 174. o.)

4. hét Körjáték: Dombon török (Szedem szép... 94. o.)
 Ennek a kislánynak (Az iskolára előkészítő foglalkozások vezetése 262. o.)
 Futások, ugrások (Kisdobos játékoskönyv 63. o.)

Október

1. hét Énekes játék: Zöld paradicsom (Játéksarok 79. o.)
 Labdajáték: Féliábas (Gyere velünk labdázni! 8. o.)
 Váltófutások
2. hét Körjáték: Körben áll egy kislányka (Az én játékoskönyvem 31. o.)
 Mozgásos játék: Cipósütés – A part alatt (Ének-zene az óvodában 180. o., Az iskolára előkészítő fogl. vezetése 267. o.) (Szedem szép... 105. o.)
 Sántikáló (Bújj, bújj, zöldág 176. o.)
3. hét Énekes játék: Az én párom elveszett (Játéksarok 81. o.)
 A gazda rétre megy...
 Balatoni halászkok vagy láncfogó (Az iskolára előkészítő fogl. vezetése 274. o.)
4. hét Körjáték: Elvesztettem páromat (Játéksarok 75. o., Ének-zene az óvodában 180. o.)
 Mutogatós játék: Áronnak volt hét fia...
 Csószjáték (Karlóczainé 72. o.)

November

1. hét Énekes játékok: Elvesztettem zsebkendőmet (Szedem szép... 13. o.)
 Zöld fű, zöld fű (Gyermekjátékok 109. o.)
 Szobai játék: Gyűrűsdí (Szön, csön, gyűrű) – Szedem szép... 33. o.
 Labdajáték: Cicázás labdával (De jó játék ez... 183. o.)
2. hét Körjátékok: Fehér liliomszál (Ének-zene az óvodában 75. o., Játéksarok 76. o., Gyermekjátékok 104. o., Magyar népi gyermekjátékok 32. o., Cifra palota (Ének-zene az óvodában 183. o.)
 Szobai játék: Mi van a szobában? (De jó játék ez... 22. o.)
 Páros fogó (De jó játék ez... 161. o.)
3. hét Énekes játékok: Zíbor, zábor (Szedem szép... 23. o.)
 Hopp, Juliska, hopp, Mariska! (Ének-zene az óvodában 178. o.)
 Futójáték: Adj király, katonát! (Karlóczainé 64. o.)
4. hét Körjáték: Ajtó, ablak nyitva van (Gyermekjátékok 112. o.)
 Labdajáték: Fogyasztó (Karlóczainé 123. o.)
 Szobai játék: Tűz-víz (De jó játék ez... 23. o., Karlóczainé 378. o.)

December

1. hét Körjáték: Koszorú, koszorú (Ének-zene az óvodában 99. o.)
 Szobai játék: Föld, víz, levegő (Karlóczainé 303. o.)
 Fogójáték: Árokfogó (Karlóczainé 39. o.)
2. hét Énekes játék: Kácsa, kácsa (Szedem szép... 28. o.)
 Ügyességi játék: Békástó (De jó játék ez... 206. o.)
 Szobai játékok: Mozdulatsor (De jó játék ez... 35. o.) Folytasd a mondatot! (Karlóczainé 313. o.)
3. hét Énekes játék: Fehérvári kapitány (Ének-zene az óvodában 210. o.)
 Futójáték: Kakaskergető (Karlóczainé 33. o.)
 Szobai játékok: Ki kezdte? (42. o., Mit visz a kishajó? 316. o. Karlóczainé).

Január

1. hét Körjáték: Mély kútba tekinték (Gyermekjátékdalok 30. o., Ünnepigéző 174. o.)
 Szobai játékok: Kútba estem (Karlóczainé 209. o.)
 Dolgozzatok, legények! (Karlóczainé 301. o.)
 Hógolyóval a körbe (Gyere velünk labdázni! 213. o.)
2. hét Hidasjáték: Bújj, bújj, zöldág (Karlóczainé 392. o., Magyar népi gyermekjátékok 48., 50. o.)
 Szobai játékok: Én vagyok a kertész (215. o., Szópár 312. o. Karlóczainé.)
 Futójáték: Komámasszony, hol az olló? (Karlóczainé 61. o.)
 Szánkózás

3. hét Körjáték: Héj, vára (Karlóczainé 378. o.)
Szobai játék: Székfoglaló (Karlóczainé 217. o.)
Fogójáték: Kézfogas a ház (Sportjátékok sportfelelősöknek 11. o.)
Szánkózás, hógolyózás.
4. hét Kendős játék: Tüzet vittem (Gyermekjátékdalok 31. o.)
Szobai játék: Húgomasszony, ki vagyok? (De jó játék ez... 57. o.)
Célpadobás hógolyóval (Gyere velünk labdázni! 214. o.)
Futójáték: Utolsó pár (Karlóczainé 60. o.)

Február

1. hét Körjáték: Körtefa (Ének-zene az óvodában 219. o.)
Szobai játék: Megy a gőzös (De jó játék ez... 79. o.)
Kismadárka (Karlóczainé 240. o.)
Ipi-apacs (Szedem szép... 146. o.)
2. hét Most viszik – Leánykérő játék (Gyermekjátékdalok 69. o.)
Szobai játékok: Légyfogó (254. o. Karlóczainé.)
Szórejtvény (De jó játék ez... 610. o.)
Futójáték: Űsd a harmadikat! (De jó játék ez... 219. o.)
3. hét Énekes játék: Sárga csikó (Szedem szép... 99. o.)
Szobai játék: ABC játék (De jó játék ez... 41. o.)
Kiskanál (Karlóczainé 261. o.)
Fogójáték: Fészekfogó (Karlóczainé 37. o.)
4. hét Mozgalmi játék: Megy a Zsuzsi vonat (Kisdobos játékoskönyv 94. o.)
Szobai játékok: Ki nincs velünk? (265. o. Karlóczainé) Amerikából jöttünk (271. o. Karlóczainé.)
Futójáték: Tolvajlépés (Karlóczainé 59. o.)

Március

1. hét Énekes játék: Iglice, szívem (Szedem szép... 82. o.)
Szobai játék: Fogó székfoglalással (De jó játék ez... 65. o.)
Futások, ugrások (Kisdobos játékoskönyv 63. o.)
2. hét Énekes, táncos játék: Az oláhok (Karlóczainé 319. o.)
Labdajáték: Földobó (De jó játék ez... 240. o.)
Futójáték: Kalapvadászat (De jó játék ez... 148. o.)
3. hét Hidasjáték: Lánc, lánc, eszterlánc (Gyermekjátékdalok 65. o.)
Futójátékok: Mókusok, ki a házból (A tanuláson kívüli idő megszervezése 97. o.)
Ki lesz a párom? (Uott 96. o.)
4. hét Mozgalmi játék: Hegyek között, völgyek között (Ünnepigéző 101. o., Kisdobos játékoskönyv 91. o.)
Futóversenyek váltással
Papírrepülő-verseny

Április

1. hét Ludasjáték: Méz, méz, méz (Gyermekjátékdalok 71. o.)
Labdajátékok: Nyúl vadászat
Seregfogyasztó (A tanuláson kívüli idő megszervezése 96. o.)
2. hét Zalogos játék: A kassai szőlőhegyen (Gyermekjátékdalok 73. o.)
Futójátékok: Farkas a veremben
Rókadászat (Kisdobos játékoskönyv 68. o.)
3. hét Mozgalmi játék: La metro (Kisdobos játékoskönyv 97. o.)
Sántaiskola (Bújj, bújj 174. o.)
Versenyfutások
4. hét Körjáték: Ennek a kislánynak (Az iskolára előkészítő fogl. vezetése 262. o.)
Fogójáték: Angol fogójáték
Űdöző (Kisdobos játékoskönyv 67. o.)

Május

1. hét Bújócska játék: Ásom, vájom az udvarnak (Kerényi: Gyermekjátékdalok 72. o.)
Labdajáték: Várkapitány (De jó játék ez... 180. o.)

2. hét Mozgalmi játék: Nem kellesz (Kisdobos játékoskönyv 100. o.)
Sántikáló (Bújj, bújj, zöldág 176. o.)
Barackmag (váltójáték futással) (Szedem szép... 133. o.)
3. hét Színjátszó énekes játék: Teríti a lány (Gyermekjátékok 108. o., Szedem szép... 109. o.)
Labdajátékok: Sugárlabda (177. o.)
Dobd vissza (178. o., Szedem szép...)
4. hét Párcserélő-énekes játék: Hajlik a meggyfa (Szedem szép... 36. o.)
Fogójátékok: Farkasverem (Szedem szép... 135. o.)
Halászás (Szedem szép... 155. o.)

Június

1. hét Leánykérő: Hol jártál? (Szedem szép... 48. o.)
Futójátékok
2. hét Énekes és mozgalmi játékok
Labdajátékok
3. hét Játék a játszótéren
Úszoda

II. OSZTÁLY

Szeptember

1. hét 1. o-ban tanult körjátékok: Körtéfa, Iglíce, szívem, iglice, Mit játsszunk lányok?
Ipi-apacs (Szedem szép... 146. o.)
2. hét Énekes játékok: Fehér liliomszál, Elvesztettem zsebkendőmet, Zibor, zábor
Adj, király, katonát! – futójáték
3. hét Énekes játékok: Koszorú, koszorú, Bújj, bújj, zöldág
Új körjáték: Beültem kiskertemet (Kisdobos játékoskönyv 87. o.)
Páros fogó (De jó játék ez... 161. o., Sportjátékok sportfelelősöknek 12. o.)
4. hét Körjátékok: Ha én cica volnék
Fehérvári kapitány
Mozgalmi játék: Hegyek között, völgyek között
Ügyességi játék: Dobás csengőre (De jó játék ez... 119. o.)

Október

1. hét Énekes játékok: Kis kecelányom, A gazda rétre megy
Versenyfutások (De jó játék ez... 149. o.)
2. hét Körjáték: Körben áll egy kislányka
Új játék: Mit mos, mit mos (Gyermekjátékdalok 54. o.)
Labdajáték: Labdaütögető váltó
3. hét Mozgalmi játék: Megy a Zsuzsi vonat
Szökdelő staféta – futójáték (De jó játék ez... 151. o.)
Papírrepülő-verseny
4. hét Énekes játék: Gyertek, lányok (Ének-zene az óvodában 105. o.)
Fogyasztó, körben- labdajáték (De jó játék ez... 195. o.)
Tollaslabda a levegőben (Gyere velünk labdázni! 138. o.)

November

1. hét Mozgalmi játék: Podruzska maja (Kisdobos játékoskönyv 99. o.)
Szobai játék: Kötéltáncos (De jó játék ez... 209. o.)
Fogójáték: Békavadászat (De jó játék ez... 168. o.)
2. hét Énekes játék: Cickom, cickom (Gyermekjátékdalok 102. o.)
Szobai játékok: Hallgatni arany (De jó játék ez... 32. o.)
Hol vagy, Ádám? (Kisdobos játékoskönyv 50. o.)
Futások, ugrások (Kisdobos játékoskönyv 63. o.)
3. hét Felelgetős játék: Itthon vagy-e, hidasmester? (Bújj, bújj, zöldág 140. o.)
Ügyességi játék: Komámasszony, hol az olló?
Szobai játékok: Fogy a gombóc (Kisdobos évkönyv 75. 252. o.), Boltok (De jó játék ez... 51. o.)

4. hét Körjáték: Hatan vannak (Kisdobos játékoskönyv 90. o., Játéksarok 80. o., Magyar népi gyermekjátékok 24. o.)
 Futójátékok: Ne nézz hátra (De jó játék ez ... 171. o.)
 Szobai játék: Tűz-víz játék (Szedem szép ... 143. o.)

December

1. hét Szobai játékok: Hogy a kakas? (Karlóczainé 89. o.)
 Szólánc (De jó játék ez ... 99. o.)
 Versenyfutások (De jó játék ez ... 149. o.)
2. hét Énekes játék: Erdőben egy házikó
 Szobai játék: Szemmérték (De jó játék ez ... 63. o.)
 Úgyességi játék: Farkasverem (Szedem szép virágom 135. o.)
3. hét Mozgalmi játék: Te és én, mi ketten – cseh gyermekjáték
 Szobai játék: Kacsingató (Karlóczainé 91. o.)
 Verseny játékautókkal
 Hógolyózás

Január

1. hét Énekes játék: Sárga csikó (Szedem szép ... 99. o.)
 Szobai játékok: ABÉCÉ játék (De jó játék ez ... 41. o.)
 Szembekötő válogató verseny (De jó játék ez ... 117. o.)
 Hógolyók a körben (Gyere velünk játszani! 218. o.)
2. hét Körjáték: Mit akar ez az egy ember? (Magyar népi gyermekjátékok 45. o., Gyermekjátékdalok 74. o.)
 Szobai játék: Felelj gyorsan! (Szedem szép ... 181. o.)
 Folytasd, ha tudod! (Szedem szép ... 182. o.)
 Hőember építőverseny
3. hét Kisdobosjáték: Ha jó a kedved, üsd a tenyered!
 Szobai játék: Erre csörög a dió (Szedem szép ... 140. o.)
 Célbadobás szánkóról
4. hét Énekes játék: A part alatt (Gyermekjátékdalok 109. o.)
 Szobai játék: Keresd a magánhangzót! Keresd a mássalhangzót! (Kisdobos játékoskönyv 105. o.)
 Hógolyózás

Február

1. hét Körbe nóta (De jó játék ez ... 133. o.)
 Forgójáték: Fogd meg a sor végét! (De jó játék ez ... 217. o.)
2. hét Énekes felelgetős játék: Mit viztek, mit viztek? (Gyermekjátékdalok 96. o.)
 Szobai játék: Itt a macska, hol a macska? (Szedem szép ... 142. o.)
 Úgyességi játék: Kotló és kánya (Sportjátékok sportfelelősöknek 15. o.)
3. hét Mozgásos énekes játék: Kukorica, kukorica (Úttörők kiskönyvtára 2., 79. o.)
 Szobai játék: Züm, züm (De jó játék ez ... 29. o.)
 Váltóverseny (Karlóczainé 192. o.)
4. hét Énekes játék: Várkörjárás (Szedem szép ... 50. o.)
 Szobai játék: Szólánc (Kisdobos játékoskönyv 105. o.)
 Labdastaféta (De jó játék ez ... 193. o.)

Március

1. hét Mozgalmi játék: Nem kellesz, nem kellesz – szlovák gyermekjáték
 Kihagyó nótázó (De jó játék ez ... 54. o.)
 Guggoló- fogyó fogójáték (Szedem szép ... 151. o.)
2. hét Énekes játék: A pünkösdi rózsa (Bújj, bújj, zöldág 119. o.)
 Labdahajtsza (Karlóczainé 122. o.)
3. hét Hidasjáték: Hej, tulipán (Szedem szép ... 53. o.)
 Utolsó pár, előre fuss! (Az én játékoskönyvem 48. o., De jó játék ez ... 170. o.)
4. hét Kapujáték: Kács, domikács (Szedem szép ... 55. o.)
 Sántaiskola
 Váltóversenyek babzsákkal

Április

1. hét Mozgalmi játék: Messze földről jöttem ide (Úttörők kiskönyvtára 2. 69. o.)
Labdahívogató (Karlóczainé 119. o.)
Indián labda (Tollas, Gyere velünk labdázni! 143. o.)
2. hét Énekes futójáték – Sánta pipás (Szedem szép... 59. o.)
Tanyás fogó (De jó játék ez... 162. o.)
3. hét Páros vonulás, énekes játék: Bújj, bújj, medve (Szedem szép... 77. o.)
Ugróköttél (Szedem szép... 167. o.)
Labdaiskola (De jó játék ez... 174. o.)
4. hét Énekes játék: Kerek a káposzta (Kisdobos játékoskönyv 92. o.)
Féllábas 8. o., Labdázás falnál 12. o., (Gyere velünk labdázni!)

Május

1. hét Mozgalmi játék: La metro (Kisdobos játékoskönyv 97. o.)
Babzsákstaféta (De jó játék ez... 155. o.)
2. hét Énekes játék: Kő, paradicsom, lilium (Bújj, bújj, zöldág 149. o.)
Fogójáték: Fekete Péter (De jó játék ez... 172. o.)
3. hét Énekes játék: Kikisarazó (Kisdobos játékoskönyv 93. o.)
Labdajátékok: Kőtekerdő. Vidám staféta 193. o., De jó játék ez... 185. o.)
4. hét Mozgalmi játék: Riccs-raccs rumli bumm (Úttörők kiskönyvtára 2., 68. o.)
Futójáték: Verebek játéka (Szedem szép... 151. o.)
Egérfogó (Uott 155. o.)

Június

1. hét Énekes- és labdajátékok
2. hét Mozgalmi és futójátékok
3. hét Uszoda, játszótér

Megjegyzés:

Az 1. és 2. osztályos napközi csoportokban felelevenített és megtanított játékok anyagát a feltüntetett könyvekből válogattuk, melyek a rendelkezésünkre állnak.

Természetes, hogy figyelembe vesszük a gyerekek kívánságjátékait és a hallgatók által gyűjtött játékananyagot is.

A forrásmunkákat – néhol többet is – azért jelöltük, hogy segítséget nyújtsunk kezdő, fiatal kollegáinknak.

A játékok címe mellett a könyvek címét rövidítettük, az irodalomjegyzékben azonban a pontos címek találhatóak.

FELHASZNÁLT IRODALOM

Esztergályos Jenő: Kisdobos játékoskönyv. Ságvári Endre Könyvszerkesztőség, 1981.

Az iskolára előkészítő foglalkozások vezetése. Tankönyvkiadó, Budapest, 1978.

Kis Jenő-Kis Jenőné: De jó játék ez, gyerekek! Tankönyvkiadó, Budapest, 1970.

Szedem szép virágom (Kisgyermekes játékoskönyve) Kriterion Könyvkiadó, Budapest, 1972.

Karlóczainé Kelemen Mariann: Kisgyermekes játékoskönyve, Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1976.

Bújj, bújj, zöldág... Népi gyermekjátékok, Móra Ferenc Könyvkiadó, 1976.

Gyermekjátékok (Hévizgyörök, Szentendre 1980.)

Ki játszik ilyet? Úttörők kiskönyvtára 2. Ifjúsági Lapkiadó Vállalat, 1978.

A tanuláson kívüli idő megszervezése.

Ált. iskolai napközizothon-vezetők tapasztalatainak gyűjteménye II. Tankönyvkiadó, Budapest, 1961.

Játéksarok

Ságvári Endre Könyvszerkesztőség 1979.

Ének-zene az óvodában

Tankönyvkiadó, Bp., 1972.

Ünnepigéző (Játékok, versek, szerkesztett műsorok ált. iskolásoknak)

Népművelési Propaganda Iroda, Színjátékok kiskönyvtára 239. sz.

Vámos Károlyné: Gyere velünk labdázni! Sport, Bp., 1982.

Csukás István: Az én játékoskönyvem, Móra Ferenc Könyvkiadó, 1980.

Magyar népi gyermekjátékok (Enek-zene szakköri füzetek 2.) Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Napközi otthoni játékok (Tanuljunk egymástól!) Pedagógusok Szakszervezete, 1968.

Sportjátékok sportfelelősöknek (Úttörők kiskönyvtára 9.) Ságvári Endre Könyvszerkesztőség 1982.

Kerényi György: Gyermekjátékdalok Zeneműkiadó, Bp., 1957.

DR. HORGOSI ÖDÖN:

Az alsó tagozatos orosznyelv-oktatás módszertana

Az idegennyelv-tudás színvonalának emelését sürgető társadalmi igény hozta létre az 1982/83-as tanévtől kezdődően (az 1978-as Az általános iskolai nevelés és oktatás terve megvalósulásaként) a 4. osztálytól kötelezően bevezetésre kerülő orosznyelv-oktatást általános iskoláinkban. Ezzel párhuzamosan szükség van olyan szakemberekre is, akik e feladatot magas szinten, szakszerűen képesek ellátni. A tanítóképző főiskolák orosz szakkollégiumai képzése keretében tanuló hallgatókat arra készítik fel, hogy képesek legyenek a *kezdő fokon történő* orosznyelv-oktatás feladatainak ellátására, beleértve mindenekelőtt a kötelező 4. osztályos, a szakosított tanterv szerinti 3-4. osztályos, az óvodai és a kisgyermekes más – iskolán kívüli (szakkör, nyelvi táborok stb.) – területeken történő oktatását is. E tantervi célkitűzések megvalósításához, a tanítóképzős hallgatók metodikai felkészítéséhez jelent meg 1982-ben dr. Horgosi Ödön: Az alsó tagozatos orosznyelv-oktatás módszertana c. könyve. Ahogy a szerző maga is megemlíti a bevezetőben, valóban úttörő munka ez, hiszen néhány kisebb-nagyobb cikk, tanulmány kivételével nem jelent meg összefoglaló mű e kérdéskört illetően. Orosznyelv-oktatásunkban határkönek tekinthető a Banó-Kosaras szerkesztette Az orosz nyelv oktatásának metodikája általános és középiszkolai tanárok számára, amely az 1972-es első megjelenés óta több kiadást megért. Ugyanilyen határkönek tekinthető Horgosi Ödön munkája a kezdő fokon történő orosznyelv-oktatásra vonatkozóan. Szándékosan használom – a jegyzet címetől eltérően – a „kezdő fok” kifejezést, mivel e könyv hatékony segítség nemcsak az iskolai, hanem más keretekben is, ahol kisgyermekes oktatása folyik.

Az új tanítóképző főiskolai jegyzet megfelel a tantárgypedagógia-könyvek követelményeinek. Elemzően leírja az orosznyelv-oktatás módszertanának kapcsolatát más tudományokkal, szövegük is a modern tudományokéval (pszicholingvisztikával, kommunikáció-elmélettel, vázlatosan bemutatja a modern nyelvészeti irányzatokat stb.). A könyv gazdagon feltárja a kapcsolódó szakirodalmakat, azokat elemzi, helyenként ér-

telmezi, magyarázza a főiskolai hallgatók ismeretszintjéhez igazítva. A jegyzet egyik fő érdeme, hogy a színvonalas elméleti fejtegetések mellett hasznos gyakorlati tanácsokat is ad, amelyeket a tanítók változtatás nélkül alkalmazhatnak mindennapi munkájukhoz, vagy azok analógiájára hasonló fogásokat, eljárásokat hozhatnak létre – ki-ki ötletessége, rátermettsége szerint. Az elméleti ismeretekben jobban elmélyedni szándékozóknak Horgosi Ödön gazdag bibliográfiát is ajánl, amely tematikus csoportosítással segíti a könnyebb tájékozódást.

A könyv első részének egyes fejezetei az alábbi témaköröket érintik: Az alsó tagozatos orosznyelv-oktatás céljai és feladatai, pedagógiai és lélektani tényezők az alsó tagozati nyelv-oktatásban, az idegennyelv-oktatás módszereinek ismertetése, a hazai idegennyelv-oktatás és nyelvoztatás konkrét problémáival foglalkozik: az alsó tagozatos orosznyelv-oktatás felépítése, a kiejtés-, szókincs-, olvasás-, írás-, nyelvtanítás kérdései, a beszédkézség fejlesztésének útjai és lehetőségei, az óvodai nyelvoztatás, a szemléltetés problémái, tárgykörei. A 3. rész orosznyelv-oktatás vázlatá. A második rész a az oktató-nevelő munka tervezésével és szervezésével foglalkozik, többek között konkrét óravázlatokat adva egyes tanítási órákhoz. A 4. rész – a már fentebb említett – tanulmányozott és felhasznált irodalom jegyzékét tartalmazza, amely bőséges forrás és ösztönző alap a szakirodalomban elmélyülni szándékozóknak.

A könyv – elsődleges feladatának megfelelően – a kötelező 4. osztályos, ill. a szakosított tantervű 3-4. osztályos orosznyelv-oktatás kérdéseivel foglalkozik legbővebben. A konkrét tananyagok részletes bemutatásával, elemzésével kíván a könyv hatékony segítséget adni. Kritikusán nyúl (bár helyenként nem eléggé!) a szakosított tantervű anyaghoz, elsősorban a fonetika mellőzése kapcsán. Az elemzőbb bírálat hiányát bizonyára az indokolja, hogy köztudott, hamarosan új tanterv és taneszközök jelennek meg a szakosított oktatáshoz. Dicséretes, hogy a szerző az egyes szaktudományok legfrissebb eredményeit alkotó módon használja fel a módszertan-oktatásban. Ilyen elsősorban a kommunikációs szituációk kérdése. A jegyzet írója kifejti annak hasznosságát és szükségességét, hogy a tanuló ne csak mindig „vevő” (válaszó) legyen az egyes dialógusokban, hanem